

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th <http://webhost.cpd.go.th/rlo>

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (เพิ่มเติม)

เรียน สหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด

ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๗๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกและ/หรือบุคคลภายนอก และวิธีปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการสหกรณ์ หากสหกรณ์เห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิก รวมทั้งให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในความรับผิดชอบ นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาข้อเท็จจริงและลักษณะการดำเนินธุรกิจดังกล่าวแล้วเห็นว่า เพื่อมิให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในลักษณะที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์ หลักการสหกรณ์ และกฎหมายอื่นรวมทั้งมิให้เกิดความเสียหายต่อระบบสหกรณ์โดยรวม จึงกำหนดให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. สหกรณ์เป็นนิติบุคคลที่มีสภาพและวัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะตามกฎหมายสหกรณ์ที่จะต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการสหกรณ์และจะต้องดำเนินธุรกิจในลักษณะที่จะไม่แสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกัน ประกอบกับลักษณะการดำเนินงานและโครงสร้างภาษีสหกรณ์ก่อให้เกิดความได้เปรียบในเชิงการค้าและทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม จึงไม่เหมาะสมที่จะดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแข่งขันกับเอกชน อีกทั้งประชาชนยังสามารถจัดตั้งนิติบุคคลรูปอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจแสวงหาผลกำไรโดยตรง หรือขอรับการจัดสรรสลากฯ ในฐานะบุคคลธรรมดาที่ย่อมสามารถกระทำได้ ดังนั้น จึงมิให้รับจดทะเบียนสหกรณ์จัดตั้งใหม่ที่จะดำเนินธุรกิจดังกล่าวอีกต่อไป

๒. การจัดสรรสลากกินแบ่งรัฐบาลของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (สสร.) จะจัดสรรให้แก่สหกรณ์ในฐานะผู้ค้ารายย่อยในจำนวนเพียง ๑๙ – ๔๕ เล่มต่อสหกรณ์ต่องวด ซึ่งไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่สมาชิกตามที่กล่าวอ้าง ทำให้สหกรณ์จะต้องซื้อหรือทำสัญญาซื้อเพิ่มเติมจากตัวแทนจำหน่าย โดยมีทั้งตัวแทนที่ได้รับจัดสรรจากสสร. โดยตรงและตัวแทนที่ไม่ได้รับจัดสรรโดยตรง ประกอบกับเกิดปัญหาข้อร้องเรียนว่ากรรมการดำเนินการเข้าไปมีส่วนได้เสียและผลประโยชน์จากธุรกิจดังกล่าว การทำสัญญาซื้อขายทางบัญชีโดยไม่มีการส่งมอบสลากฯ กันจริง รวมทั้งสหกรณ์กระทำการในลักษณะที่จะทำให้เกิดการขายสลากฯ เกินราคาที่กำหนด ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ระบบสหกรณ์โดยรวม จึงกำหนดให้มีการตรวจสอบและดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีที่สหกรณ์ได้จัดทำโครงการฯ ให้สมาชิกกู้เงินเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว และให้สหกรณ์เป็นเพียงตัวแทนของบรรดาสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้เดิม เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อระบบสหกรณ์โดยรวม ให้แจ้งผู้ตรวจการสหกรณ์ตรวจสอบราคาในการซื้อขายหรือทำสัญญาซื้อขายว่าจะเป็นผลทำให้สมาชิกต้องจำหน่ายสลากฯ เกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่งหรือไม่ เนื่องจากเป็นความผิดตามความมาตรา ๓๙

แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ รวมทั้งให้ตรวจสอบกรณีการซื้อขายผ่านทางบัญชี โดยไม่มีการส่งมอบสลากฯ กันจริง ทั้งนี้ หากตรวจพบให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ใช้อำนาจสั่งยับยั้ง หรือให้ยุติ การดำเนินการ หรือแก้ไขข้อบกพร่อง (แล้วแต่กรณี) หากสหกรณ์ใดยังฝ่าฝืนขอให้แจ้งผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้อำนาจตามมาตรา ๒๒(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไป

(๒) กรณีสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นมาโดยสมาชิกที่เป็นผู้ค้าสลากรายย่อยและได้รับการจัดสรรสลากฯ จาก สสร. ไว้แล้ว หากมีการจัดหาสลากฯ เพิ่มเติมจากตัวแทนจำหน่าย ให้แจ้งผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าตรวจสอบโดย ถือปฏิบัติตามนัย (๑) และหากเห็นว่าสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นนั้นไม่อาจดำเนินกิจการให้เกิดผลดี หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ ระบบสหกรณ์ หรือประโยชน์ส่วนรวม ก็ให้พิจารณาล้างเลิกสหกรณ์ดังกล่าวเสีย

(๓) สหกรณ์อื่นใดที่ได้จัดตั้งขึ้นโดยสมาชิกที่มีอาชีพหลักในการค้าสลากรายย่อยและไม่มี วัตถุประสงค์หลักเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว รวมทั้งมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หากได้รับการจัดสรรจาก สสร. ไว้แล้ว ให้ดำเนินธุรกิจดังกล่าวต่อไปได้เฉพาะส่วนที่ได้รับการจัดสรรไว้และให้ยุติ การดำเนินธุรกิจดังกล่าวทันทีที่ครบกำหนดการจัดสรร

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการอย่างเคร่งครัด

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์